

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ivo Pospíšila, soudkyně Lenky Kaniové a soudce Petra Pospíšila v právní věci žalobce: **Y. E. H.**, zastoupen Mg. Faridem Alizeyem, advokátem se sídlem Stodolní 834/7, Ostrava, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 3. 2025, č. j. MV-28833-4/SO-2025, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 7. 2025, č. j. 18 A 9/2025 - 19,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Ministerstvo vnitra prvostupňovým rozhodnutím zrušilo platnost povolení k trvalému pobytu žalobce dle § 87l odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Proti zrušení platnosti povolení se žalobce bránil odvoláním, které žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla jako opožděné.

[2] Žalobce se proti němu bránil žalobou, kterou podal dne 24. 6. 2025. Tu krajský soud odmítl rovněž pro opožděnost. Soud z doručky založené ve správním spise dovodil, že žalobce převzal napadené rozhodnutí dne 19. 3. 2025, což žalobce potvrdil vlastnoručním podpisem na doručence. Třicetidenní lhůta k podání žaloby proto uplynula dne 22. 4. 2025, přičemž zmeškání lhůty nelze prominout (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců). K namítané absenci poučení o možnosti podat žalobu krajský soud odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, z níž vyplývá, že správní orgány nejsou povinny poučovat účastníky řízení o možnosti podat žalobu. Návrhu na přiznání odkladného účinku se krajský soud z důvodu rozhodnutí věci bez zbytečného odkladu samostatně nevěnoval.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[3] Žalobce (dále „stěžovatel“) napadl usnesení krajského soudu kasační stížností, v níž navrhl, aby je Nejvyšší správní soud zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Současně žalobce navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

[4] Stěžovatel předně namítl, že krajský soud porušil právo na spravedlivý proces, neboť odmítl žalobu pro opožděnost, ačkoliv nebyl poučen o možnosti podat žalobu proti správnímu rozhodnutí. Dle stěžovatele je třeba judikaturu vztahující se k chybnému poučení o odvolání použít také na chybějící poučení o možnosti podat žalobu. Stěžovatel dále vytkl krajskému soudu, že nepřihlédl k důvodům hodným zvláštního zřetele, pro které stěžovatel zmeškal lhůtu, ani k čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, čímž nepřiměřeně zasáhl do jeho práva na soukromý a rodinný život. Dále namítl, že krajský soud nerozhodl o jeho návrhu na přiznání odkladného účinku.

[5] Žalovaná se ve svém vyjádření plně ztotožnila se skutkovými zjištěními i právní kvalifikací obsaženými v napadeném rozhodnutí a usnesení soudu a navrhla zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná a byla podána v zákonné lhůtě, proto je nutné se zabývat její přijatelností. Podle § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“), totiž platí, že rozhodoval-li před krajským soudem o věci specializovaný samosoudce a kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou. Podstatný přesah má podobu rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo potřeby překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského soudu (usnesení NSS z 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS; či nověji ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28, č. 4219/2021 Sb. NSS, bod 11).

[7] Pokud jde o námitku porušení práva na spravedlivý proces z důvodu chybějícího poučení o možnosti podat žalobu proti správnímu rozhodnutí, Nejvyšší správní soud se touto otázkou ve své judikatuře opakovaně zabýval (např. rozsudky NSS ze dne 31. 3. 2020, č. j. 1 Azs 470/2019 - 35; ze dne 28. 6. 2024, č. j. 8 As 133/2024 - 24; nebo ze dne 17. 9. 2015, č. j. 2 As 192/2015 - 23). Z uvedené judikatury vyplývá, že správní orgán obecně není povinen poučit účastníky řízení o možnosti napadnout správní rozhodnutí žalobou včetně uvedení lhůty pro podání této žaloby. Závěr, že absence poučení o možnosti podání žaloby není způsobilá zasáhnout do práv účastníka řízení, potvrdil také Ústavní soud (např. usnesení ÚS ze dne 10. 7. 2018, sp. zn. III. ÚS 1384/17).

[8] K námitce nepřihlédnutí k důvodům hodným zvláštního zřetele, pro které stěžovatel zmeškal lhůtu, již Nejvyšší správní soud uvedl, že: „[j]e-li žaloba podána opožděně, nemůže soud zkoumat, z jakých důvodů nebyla dodržena lhůta k podání žaloby, v důsledku jakých skutečností došlo k překročení lhůty, či kdo zmeškání lhůty zavínil. Soud nemůže svým rozhodnutím zmeškání lhůty prominout a žalobou napadené rozhodnutí věcně přezkoumat“ (rozsudek NSS ze dne 18. 3. 2004, č. j. 1 Ads 4/2004 - 57; či nověji usnesení NSS ze dne 14. 8. 2025, č. j. 10 Azs 150/2025 - 26, bod 5). Dle judikatury kasačního soudu nelze lhůtu

pokračování

prominout či „navrátit“ dokonce ani v případě, kdy po jejím uplynutí Ústavní soud označí zákonnou výlukou ze soudního přezkumu za protiústavní (rozsudek NSS ze dne 14. 12. 2017, č. j. 4 Afs 157/2017 - 37, č. 3688/2018 Sb. NSS, bod 36). Jasné určení lhůt a podmínek jejich běhu je zásadní pro zachování právní jistoty a snížení entropie v právních vztazích (viz náleží ÚS ze dne 2. 4. 2019, sp. zn. II. ÚS 216/18, bod 23). Zákonem stanovená třicetidenní lhůta je přitom souladná s ústavním pořádkem a vytváří stejné podmínky pro všechny dotčené osoby (usnesení ÚS ze dne 5. 3. 2002, sp. zn. I. ÚS 609/01; ze dne 30. 6. 2020, sp. zn. I. ÚS 1543/20; či např. rozsudek NSS ze dne 29. 11. 2019, č. j. 5 Azs 392/2019 - 28, body 24 až 26).

[9] Postup krajského soudu, při němž vydal napadené usnesení, aniž by předtím rozhodl o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku, byl taktéž v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu. Takové rozhodnutí by totiž bylo nadbytečné, neboť obecně přiznání odkladného účinku může přinést ochranu jen do doby rozhodnutí ve věci (viz rozsudek NSS ze dne 20. 9. 2012, č. j. 4 Ads 101/2012 - 25).

[10] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že krajský soud postupoval v souladu s judikaturou kasačního soudu a nedopustil se ani zásadního pochybení. Kasační stížnost proto nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele a Nejvyšší správní soud ji odmítl jako nepřijatelnou (§ 104a s. ř. s.).

[11] Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku, neboť přikročil rovnou k vlastnímu posouzení kasační stížnosti.

[12] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Soud o nákladech nerozhodoval podle § 60 odst. 3 s. ř. s., přestože kasační stížnost odmítl (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS; či obdobně usnesení ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28). Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. října 2025

Ivo Pospíšil
předseda senátu